

İş Yapma Kolaylığı Endeksi Reformları

Bu Genelge; Dünya Bankası İşe Başlama Kolaylığı Endeksi raporunda belirli eylem başlıklarına ilişkin reformların beklenen düzeyde uygulama kabiliyeti görmemesi nedeniyle belediyelerin yapılacak çalışmalarda izleyeceği yollara ilişkindir.

T.C.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

05.12.2019

Sayı: 71188846/288199

Konu: İş Yapma Kolaylığı Endeksi Reformları

GENELGE

2019/16

İlgi: a) 15/04/2019 tarihli ve 2019/5 sayılı Genelgemiz.

b) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 28/11/2019 tarihli ve E.4459738 sayılı yazısı.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 29/11/2019 tarihli ve E.18717376 sayılı yazısı.

Bilindiği üzere Dünya Bankası her yıl üyesi olan ülkelerdeki iş yapma kolaylığının tespiti ve puanlaması amacıyla Doing Business Index (İş Yapma Kolaylığı Endeksi) raporları yayımlamaktadır. Bu kapsamda, her ülkenin farklı alt eylem başlıkları altında puanlaması yapılarak iş yapma kolaylığı endeksi hesaplanmakta ve sonuç raporları her sene yayımlanmaktadır. Ülkemiz genel sıralamada 2018 raporunda 60 ıncı ve 2019 raporunda

43 üncü sırada iken 2020 raporunda 33 üncü sıraya çıkarak son bir yılda 10 basamak, son iki yılda 27 basamak birden yükselerek rekor kırmıştır. Bu sonuçlara göre Ülkemiz en fazla reform yapan ülkeler arasında yer alarak önemli bir başarıya imza atmıştır.

Diğer taraftan, 2018 ve 2019 raporlarında hedeflenen puanı alamamış veya hiç değerlendirmeye alınmayan reformlar ile ilgili 2020 raporu için gerekli çalışmalar başlatılmış olup 2020 yılı raporu için çalışmaları yürütmek üzere Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi görevlendirilmiştir.

Ayrıca, Ülkemiz “İşe Başlama” başlığında 77 nci, “İnşaat İzinleri” başlığında 53 üncü, “Elektrik Temini” başlığında 41 inci sırada, “Tapu Kaydı” başlığında 27 nci sırada, “Vergi Ödeme” başlığında 26 ncı sırada yer bulmuştur. Bu sıralamalarda özellikle Tapu Kaydı ve Vergi Ödeme başlıklarında önemli ölçüde ilerleme kaydedilmiş iken İşe Başlama, İnşaat İzinleri ve Elektrik Temini başlıklarında hedeflediğimiz puan ve sıralamaya ulaşamamıştır.

Konuyla ilgili Doing Business paydaşları ile yapılan toplantılar sonucu mevcut düzenlemelerin sahadaki yansımalarını görmek ve uygulamadaki aksaklıkları tespit etmek, akabinde gerekli olması halinde yeni düzenlemeler yapmak ve dahi mevcut düzenlemeleri revize etmek için önerilerin toplanması amacıyla saha ziyaretleri ve farkındalık çalıştayları yapılmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda, malumunuz olduğu üzere 12-13-14 Kasım 2019 tarihlerinde Doing Business raporlarının hedef ve baz ili olan İstanbul’da İşe Başlama, İnşaat İzinleri, Elektrik Temini, Tapu Kaydı ve Vergi Ödeme eylem başlıkları ile ilgili farkındalık ve bilgi paylaşımı çalıştayları yapılmıştır.

Yapılan saha ziyaretleri ve çalıştaylar neticesinde aslında 7099 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile daha önce yasal altyapısı hazırlanan, diğer taraftan ilgili kamu kuruluşlarınca da elektronik ortamda sistem altyapısı bitirilmiş olan bazı reformlar hususunda bazı belediyelerimiz açısından yeterince bilgilendirme yapılmadığı, diğer belediyelerimiz açısından ise reformların beklenen düzeyde hayata geçirilmediği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, İşe Başlama Kolaylığı eylemlerinden “TAPU KAYDI: Belediyeler ile Tapu İdaresi arasında kurulacak bağlantıyla her taşınmazın son emlak vergi değerinin otomatik olarak tapu idaresine aktarılması” ve “İNŞAAT İZİNLERİ: Cins tashihiinin iskân izni (yapı kullanma izni) alındıktan sonra herhangi bir farklı işleme ihtiyaç kalmadan otomatik olarak gerçekleştirilmesi” ile ilgili Bakanlığımız Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Web Tapu Sistemi’ne entegre olunup etkin olarak kullanımı ile

gerek cins değişikliği işleminin sistem üzerinden talep edilerek re'sen yapılabilmesinin sağlanması gereksek tapu m¼d¼rl¼kleri ile belediyeler arasında halen manuel olarak y¼r¼t¼len ve Belediyelerce her yılın 1 Ocak g¼n¼nden ¼nce g¼nderilmesi zorunlu olan ve tapu harçlarının hesaplanmasına esas teşkil eden son emlak vergi değerlerinin yine sistem üzerinden elektronik ortamda g¼nderilmesi gerekmekte olup Web Tapu Sistemine entegrasyon için belediyelerin ilgili tapu m¼d¼rl¼kleri ile irtibata geçerek iş birliği protokollerinin imzalanması gerekmektedir. Hiç ř¼phesiz Web Tapu Sistemine entegrasyon s¼reci tamamlanıncaya kadar ilgili mevzuat h¼k¼mleri uyarınca belediyelerimizin son emlak vergi değerlerini aksaklığa mahal vermeyecek şekilde g¼ndermeye devam etmesi gerekmektedir.

Ayrıca inşaat izin s¼recinde m¼kellefin belediye birimlerine borcu olup olmadığının tespiti ve ilgililerin borcu varsa tahsil edilmesi bağlamında oto kontrol sistemine y¼nelik ortaya çıkan ve hukuki dayanağı olmayan “Emlak Vergisi Borcu Yoktur” uygulaması belediyelerimizin b¼y¼k çoğunluğu tarafından terk edilmiş olmakla birlikte uygulamanın kalan diğer belediyelerce de hem “İNşAAT İZİNLERİ: Emlak Vergisi Borcu Yoktur ve Vergi Borcu Yoktur uygulamasının kaldırılması” eylemi kapsamında hem de Hazine ve Maliye Bakanlığının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usul¼ Hakkında Kanun'un 22/A maddesi uyarınca kullanılmasına salık vermediği bir yetki olarak terk edilmesi yasal bir zorunluluktur.

¼te yandan, belediyelerimizin İşe Başlama Kolaylığı eylemlerinden “İNşAAT İZİNLERİ: İnşaat ruhsatı alınması sırasında SGK'dan şantiye için işyeri kaydının otomatik oluşturulması için d¼zenleme yapılması” ve “İNşAAT İZİNLERİ: İşkan izni (yapı kullanma izni) alınması için gerekli olan SGK ilişiksizlik belgesinin oluşturulacak bir ara y¼z ile elektronik ortamda denetiminin sağlanması” ile ilgili olarak inşaat ruhsatı başvurusunda bulunanların Sosyal G¼venlik Kurumuna ayrıca iş yeri tescil bildirgesi verememesi için yapı ruhsatı verme aşamasında MAKS sisteminde yer alan “yapı işyeri bilgileri” kısmını doldurarak geçmeleri; yapı kullanma izin belgesi verilmesi için yapılan başvurularda da Sosyal G¼venlik Kurumundan istenilen “ilişiksizlik belgesi”ni otomatik tescil edilmiş iş yerlerinde yazılı ortamda temin etmek yerine yine MAKS sisteminde yer alan “ilişiksizlik belgesine başvur” butonu vasıtasıyla temin etmeleri gerekmektedir. Ayrıca, anılan hususların uygulamaya d¼n¼k daha ¼nce d¼zenlenmiř olduğu 5510 sayılı Kanun'un 11 inci ve 100 ¼nc¼ maddeleri ile Sosyal G¼venlik Kurumunun 16/03/2018 tarihli ve 2018/11 sayılı “Otomatik İşyeri Tescili” konulu Genelgesi ve 01/06/2018 tarihli ve 2018/18 sayılı “Otomatik Tescil Edilen İnşaat İşyerlerinde Araştırma İşlemi” konulu Genelgesi de halen y¼r¼rl¼kte bulunmaktadır.

Sonuç olarak, D¼nya Bankası İşe Başlama Kolaylığı Endeksinde “Tapu Kaydı” ve “İNşaat

İzinleri” eylem başlıkları altında olup yukarıda sayılan Kanun hükümleri ve idari düzenlemeler kapsamında 2018 yılı ilk çeyreğinde tamamlanmış olan reformların, sahada beklenen düzeyde uygulama kabiliyeti görmemesi nedeniyle, 2018 ve 2019 raporlarına yansımamış olması da dikkate alınarak belediyelerimizce yapılacak çalışmalar yayımlanacak olan 2020 raporu için önem arz etmektedir.

Bu bakımdan, yukarıda açıklanan hususlar noktasında uygulamaların Kanuni düzenlemeler kapsamında ve Genelgemizde açıklandığı şekilde titizlikle ve ivedilikle yürütülmesi ve konular özelinde ihtiyaç halinde ilgili tapu müdürlüklerinden veya sosyal güvenlik birimlerinden destek alınması ve ayrıca belediyelerimizin çalıştığı firmalara gerekli bilgilendirmeyi yapması konusunda;

Bilgi edinilmesini ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Murat KURUM

Bakan

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA